

สรุปผลการประเมินความสำเร็จของโครงการชายหาดติดดาว

ทศพร บำรุงวงศ์/ศิริพงศ์ ชอบแต่ง/วันเพ็ญ ต่วนเวชยันตร์
ส่วนแหล่งน้ำทะเล

โครงการประเมินดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว หรือ “โครงการชายหาดติดดาว” ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2545 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้ระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชายหาด และเป็นข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล โดยในปีแรก 2545 ที่เริ่มโครงการมีจำนวนหาดเพียง 14 แห่ง เท่านั้น ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 390 แห่ง โดยการดำเนินการที่ผ่านมาได้ปรับปรุงรูปแบบการดำเนินโครงการและวิธีการประเมินคุณภาพชายหาดมาโดยลำดับ เพื่อให้มีความเหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมถึงสอดคล้องกับสถานการณ์การท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

ผ่านมา 10 ปี จำนวนหาดที่เข้าร่วมโครงการ 14 แห่งเพิ่มขึ้นรวมเป็น 390 แห่ง ในปีงบประมาณ 2556 สำนักจัดการคุณภาพน้ำ ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของหน่วยงาน ทั้งส่วนกลางและหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอรับทราบข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดทิศทางและปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อไป

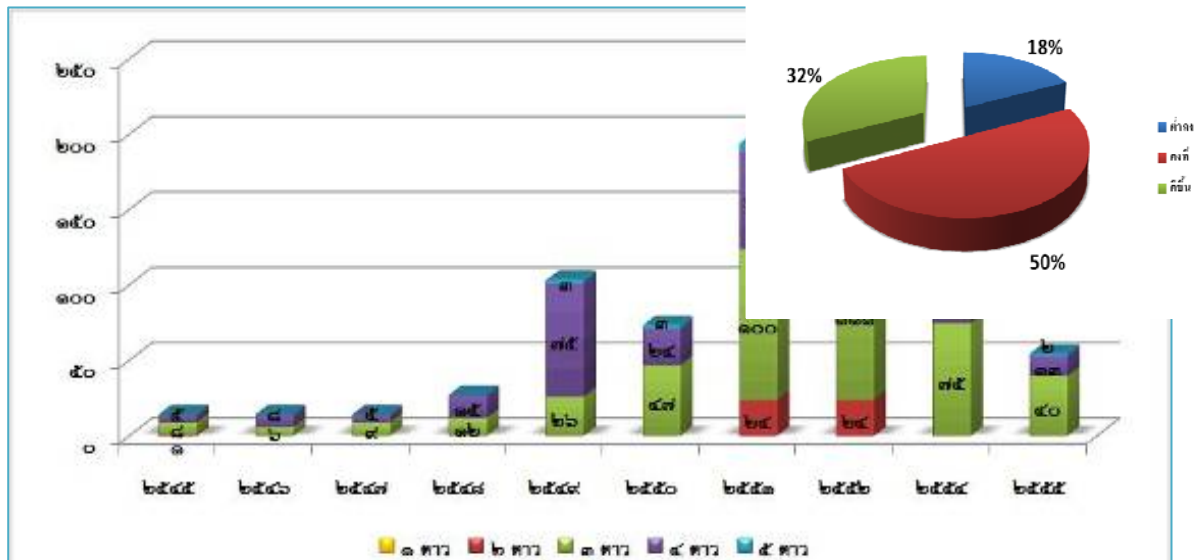
การสำรวจความคิดเห็นต่อโครงการ ดำเนินการใน 2 รูปแบบ คือ 1) โดยแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความเห็นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 18 จังหวัด และหน่วยงานที่เสนอชายหาดเข้าร่วมโครงการในปี 2554 และ 2555 และ 2) โดยการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดส่วนกลาง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และสตูล หน่วยงานเสนอหาดเข้าร่วมโครงการ เช่น อุทยานแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพียงกำหนดหัวข้อและแนวทางกว้าง ๆ ที่ผู้สัมภาษณ์สามารถเจาะลึกในประเด็นที่สนใจ แนวคำถามที่กำหนดจะเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินโครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินโครงการ ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดได้ถูกนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ เช่น การแจกแจงความถี่ ร้อยละ แล้วสรุปผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ผลสำเร็จโครงการสรุปได้ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานโครงการ

จากจุดมุ่งหมายของการดำเนินงานโครงการ นอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้ระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชายหาด และเป็นข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดที่เหมาะสม เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดที่ดีแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการรณรงค์ ปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินงานที่ผ่านมา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.1 คุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด

ตลอดระยะเวลาที่เริ่มโครงการตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบัน มีชายหาดที่ได้รับการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมรวมกว่า 390 แห่ง และคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดส่วนใหญ่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยนับตั้งแต่ ปี 2550 แนวโน้มหาดระดับพอใช้ (3 ดาว) ลดลง ในขณะที่ระดับดี (4 ดาว) เพิ่มขึ้น และไม่มีหาดระดับต่ำ (2 ดาว) โดยมีผลการประเมินคุณภาพชายหาด ปี 2545 – 2555 ดังกราฟที่ 1

กราฟที่ ๑ แสดงผลการประเมินคุณภาพชายหาดตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๕

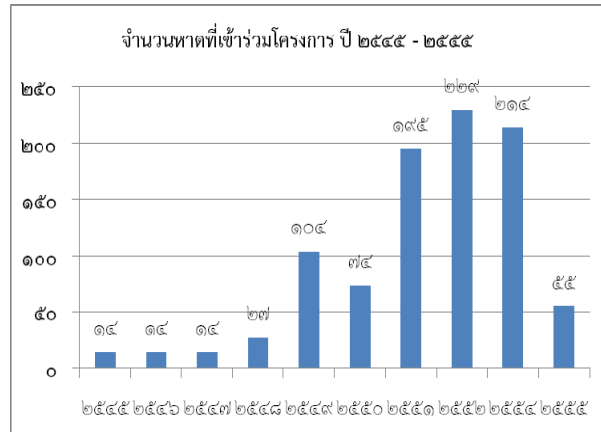
เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินหาดที่เคยเข้าร่วมโครงการ ปี 2554 กับปี 2552 จำนวน 175 หาด พบว่า มีชายหาดที่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น 2 ระดับ จำนวน 1 หาด คือ หาดตะเกียบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชายหาดที่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น 1 ระดับ จำนวน 86 หาด ชายหาดที่มีผลการประเมินในระดับคงเดิม จำนวน 83 หาด ชายหาดที่มีคุณภาพลดลง 1 ระดับ จำนวน 5 หาด ได้แก่ หาดง่ามโข่ (เกาะกูด) หาดตาตั้น (เกาะกูด) หาดอ่าวยายเกิด (เกาะกูด) และหาดศาลเจ้า (เกาะกูด) จังหวัดตราด และหาดยาว จังหวัดตรัง

ชายหาดที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับดีมาก (5 ดาว) ตั้งแต่ ปี 2549 มีจำนวนรวม 23 หาด โดยมีหลายหน่วยงานที่ได้ โดยพบว่าหาดปิเลและหาดเกาะลิตีเป็นชายหาดที่สามารถรักษาคุณภาพชายหาดให้อยู่ในระดับดีมากติดต่อกันตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป (ปี 2555 ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากประเมินเฉพาะหาดที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการ) ซึ่งหาดเหล่านี้นอกจากจะมีความสวยงามดึงดูดนักท่องเที่ยวแล้ว ยังมีน้ำทะเลที่ใสสะอาดปลอดภัยสำหรับการว่ายน้ำ ไม่มีขยะตกค้าง อากาศปลอดโปร่ง มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ไม่มีกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการทำลายทัศนียภาพ สิ่งแวดล้อม มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม และมีความปลอดภัย อย่างไรก็ตาม จะไม่สามารถเปรียบเทียบ ผลการประเมินในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน เนื่องจากเกณฑ์การประเมินมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

กราฟที่ ๒ แสดงผลการพัฒนาคุณภาพชายหาด

1.2 ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด

ผลจากการดำเนินโครงการ ได้สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดมากขึ้น โดยในปี 2552 และ 2554 มีหน่วยงานเสนอเข้าร่วมโครงการ จำนวน 229 และ 214 หน่วยงานตามลำดับ ส่วนในปี 2555 ได้มีการปรับเปลี่ยนให้มีการประเมินเฉพาะหาดที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการหรือเข้าร่วมโครงการก่อนปี 2550 จำนวน 55 หาด ดังกราฟที่ 3 แสดงจำนวนชายหาดที่เข้าร่วมโครงการ ปี พ.ศ. 2545 – 2555 นอกจากนี้ ผลจากการดำเนินโครงการได้สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และชุมชนในการดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงและพัฒนาชายหาดให้มีคุณภาพดีขึ้น โดยมีหน่วยงานดูแลชายหาดที่เข้าร่วมโครงการรวมกว่า 300 หน่วยงาน

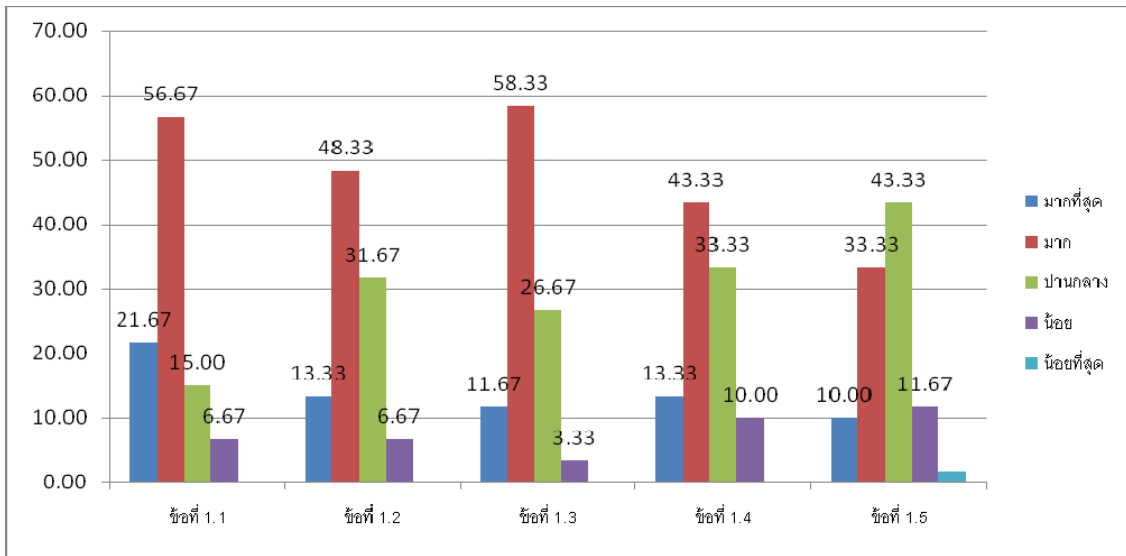
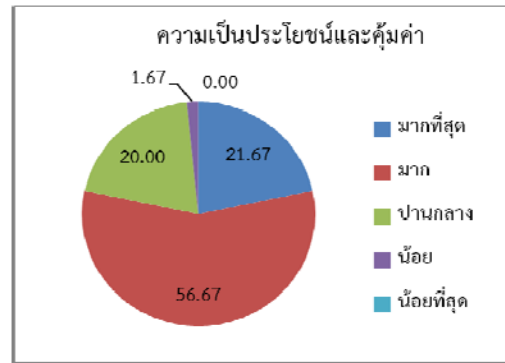
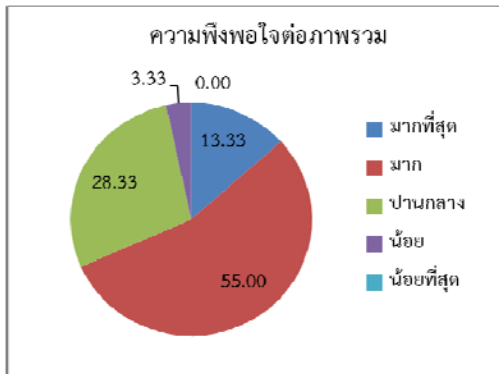
กราฟที่ 3 แสดงจำนวนชายหาดที่เข้าร่วมโครงการชายหาดติดดาวในปี ๒๕๔๕-๒๕๕๕

2 สรุปประเด็นการสำรวจความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการชายหาดติดดาวโดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และหน่วยงานต้นสังกัดของคณะกรรมการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดฯ ส่วนกลาง รวมทั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลหาดที่เข้าร่วมโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล อุทยานแห่งชาติ หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ฯลฯ ได้มีข้อคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ สรุปได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโครงการ

1) เหตุผลการเข้าร่วมโครงการ: หน่วยงานส่วนใหญ่ ต้องการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชายหาดให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ต้องการได้รับข้อมูล/ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการชายหาดท่องเที่ยวที่เหมาะสม และต้องการให้เกิดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการชายหาดในพื้นที่ ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 97 ในขณะที่ร้อยละ 90.9 ต้องการให้หน่วยงาน ในพื้นที่ได้รู้จักและได้รับการสนับสนุนการจัดการชายหาด และร้อยละ 84.8 ต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน ส่วนร้อยละ 78.8 ต้องการให้เกิดการสร้างงาน/อาชีพธุรกิจต่อเนื่องในพื้นที่

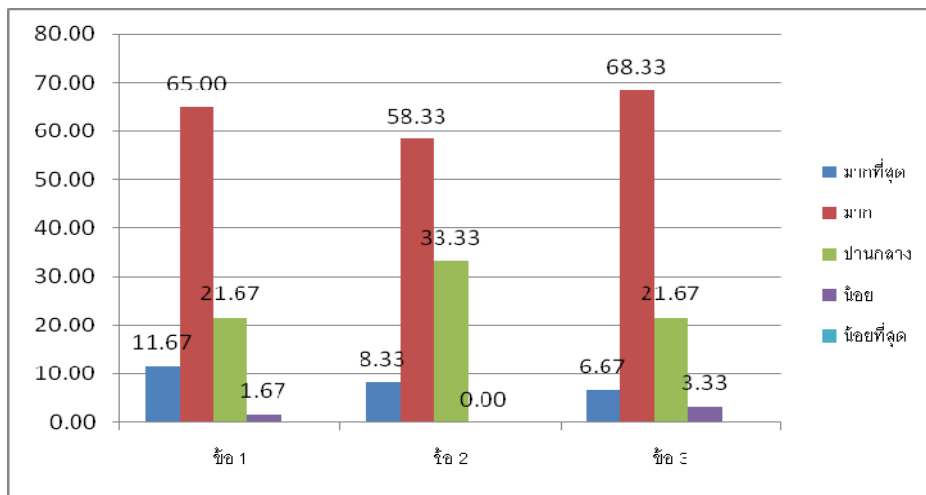
กราฟที่ ๔ แสดงผลการประเมินความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมา

2) ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมากถึงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 68.3 และเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ คุ้มค่า และควรมีดำเนินการต่อไป คิดเป็นร้อยละ 78.3 โดยร้อยละ 78.3 เห็นว่าเป็นโครงการที่ทำให้เกิดการเฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด (ข้อ 1.1) ร้อยละ 70.0 เห็นว่าทำให้มองเห็นปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม (ข้อ 1.3) และร้อยละ 61.7 เห็นว่าโครงการมีส่วนทำให้ผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชายหาด(ข้อ 1.2) อย่างไรก็ตาม พบว่า มีเพียงร้อยละ 56.7 ที่เห็นว่าการดำเนินงานโครงการมีส่วนช่วยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวในพื้นที่ดีขึ้น (ข้อ 1.4) และเศรษฐกิจในพื้นที่ดีขึ้น (ข้อ 1.5) ดังกราฟที่ 4 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมา

3) ความคิดเห็นต่อรูปแบบและวิธีการประเมินผล

3.1) รูปแบบการดำเนินโครงการ : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 เห็นว่า การดำเนินงานโครงการ ในปี 2554 และ 2555 ที่ให้หน่วยงานดูแลชายหาดเป็นผู้เสนอชายหาดเข้าร่วมโครงการ และการประเมินโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดในพื้นที่ ทำหน้าที่ประเมินและให้คำแนะนำเกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดในเบื้องต้น และประเมินซ้ำโดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด ส่วนกลาง สำหรับชายหาดที่มีคุณภาพระดับดีมากและดี และมีส่วนทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชายหาด มีความเหมาะสมมากถึงมากที่สุด ในขณะที่ร้อยละ 31.7 เห็นว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง

3.2) เกณฑ์การประเมินคุณภาพชายหาด : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ 66.7 เห็นว่า เกณฑ์การประเมินฯ มีความเหมาะสม สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดและปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยว โดย ร้อยละ 76.7 เห็นว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมครอบคลุมรายละเอียดที่จำเป็น (ข้อ 1) ส่วนร้อยละ 66.6 เห็นว่าคำอธิบายวิธีการประเมินมีความชัดเจนสามารถให้คะแนนได้ง่าย (ข้อ 2) ในขณะที่ร้อยละ 75 เห็นว่าวิธีการประเมิน มีความเหมาะสม สามารถสะท้อนสภาพที่เป็นจริงของชายหาดได้ (ข้อ 3) โดยส่วนใหญ่เห็นว่ารายละเอียดการให้คะแนนในแต่ละตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมแล้ว โดยเห็นว่าตัวชี้วัดที่ควรตัดออกคือ ภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพชายหาด และควรเพิ่มคำอธิบายให้ชัดเจนในบางตัวชี้วัดคือ ลักษณะหาดทรายและการเข้าถึงชายหาด ดังกราฟที่ 5 แสดงผลการประเมินเกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินคุณภาพชายหาดในภาพรวม

กราฟที่ ๕ แสดงผลการประเมินเกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินคุณภาพชายหาดในภาพรวม

3.3) วิธีการคัดเลือกชายหาดเข้าร่วมโครงการ : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 78.3 เห็นว่าการให้หน่วยงานดูแลชายหาดเป็นผู้เสนอชายหาดเข้าร่วมโครงการเป็นวิธีที่เหมาะสมมากถึงมากที่สุด อย่างไรก็ตาม มีบางส่วนเห็นว่ากรมควบคุมมลพิษควรจัดทำรายชื่อชายหาดท่องเที่ยว ที่จะเชิญชวนเข้าร่วมโครงการจัดส่งให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นผู้เชิญชวนหน่วยงานดูแลชายหาดตามรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมโครงการ

3.4) วิธีการสำรวจและผลการประเมินคุณภาพชายหาด : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ 68.3 เห็นว่าวิธีการสำรวจและประเมินคุณภาพชายหาด มีความเหมาะสม สะท้อนสภาพพื้นที่ได้ชัดเจนและลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และร้อยละ 65 เห็นว่าผลการประเมินสอดคล้องและสะท้อนสภาพชายหาด ในขณะที่ร้อยละ 71.7 เห็นว่าข้อมูลผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แก้ไขปัญหาและการพัฒนาชายหาดได้

3.5) การให้รางวัลสำหรับหน่วยงานที่ดูแลชายหาด : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 เห็นว่า การให้รางวัลสำหรับหน่วยงานที่ดูแลชายหาด มีส่วนสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงาน เข้าร่วมโครงการมากถึงมากที่สุด โดยรูปแบบรางวัลที่เห็นว่าเหมาะสม เรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ 1) โล่ประกาศเกียรติคุณ 2) เกียรติบัตร 3) เงินรางวัล 4) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ 5) เพลงประจำชายหาด

สำหรับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ 60 เห็นว่าการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่กรมควบคุมมลพิษจัดทำมีส่วนสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และประชาชนเข้าร่วมโครงการ และร้อยละ 58.3 เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่กรมควบคุมมลพิษจัดทำมีส่วนทำให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเห็นว่าลำดับสื่อประชาสัมพันธ์ที่กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการและหน่วยงานเห็นว่ามีประสิทธิภาพในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์จากมากไปน้อย มีดังนี้ 1) ป้ายแสดงข้อมูลผลการประเมินบริเวณชายหาด 2) อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ 3) สื่อวิทยุ 4) สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น 5) แผ่นพับ / โบปปลิว 6) การจัดงานมอบรางวัล 7) ซีดีเพลงชายหาดคุณภาพดี 8) หนังสือ / รายงาน

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการในปีต่อไป

ผลจากการสำรวจ พบว่า หากมีการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด หน่วยงานดูแลชายหาดส่วนใหญ่ร้อยละ 88 จะเสนอชายหาดเข้าร่วมโครงการ โดยร้อยละ 68.3 เห็นว่า ให้หน่วยงานดูแลชายหาด เสนอหาดเข้าร่วมโครงการมีความเหมาะสม และร้อยละ 51.7 เห็นว่า ควรทำการประเมินทุกปี เพื่อกระตุ้นให้มีความตื่นตัวในการดูแลชายหาดอยู่เสมอ และการพัฒนาด้านต่าง ๆ บริเวณชายหาดท่องเที่ยวเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ร้อยละ 45 เห็นว่าควรประเมินทุก 2 ปี เพื่อให้หน่วยงานได้มีเวลาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชายหาด โดยกรมควบคุมมลพิษควรมีการเสริมสร้างศักยภาพและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพชายหาด สำหรับวิธีการประเมินร้อยละ 78.3 เห็นว่า การดำเนินการในรูปแบบเดิม คือ ประเมินเบื้องต้นโดยคณะกรรมการในพื้นที่ และประเมินซ้ำโดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพชายหาดส่วนกลาง เพื่อรับรองผลมีความเหมาะสมแล้ว และร้อยละ 18.3 เห็นว่า ให้ประเมินเบื้องต้นโดยคณะกรรมการในพื้นที่และรับรองผลโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ในขณะที่ ร้อยละ 3.3 เห็นว่าให้ประเมินโดยหน่วยงานดูแลชายหาดประเมินตนเอง และรับรองผลโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนองค์ความรู้ที่หน่วยงานดูแลชายหาดต้องการ : การจัดทำ/อบรมเพื่อให้ความรู้เพื่อการจัดการชายหาดท่องเที่ยว เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ คือ 1) การจัดการขยะ 2) การจัดภูมิทัศน์ 3) การจัดการด้านความปลอดภัย 4) การจัดการการใช้ประโยชน์ 5) การสร้างสื่อเพื่อการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ 6) การจัดการน้ำเสีย

3 สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานโครงการ

๑) สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานโครงการชายหาดติดดาว ที่ต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไข หรือต้องการได้รับการสนับสนุนจากกรมควบคุมมลพิษโดยเรียงลำดับความสำคัญได้ ดังนี้คือการขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ การไม่ทราบแผนงานที่ชัดเจนทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ได้จัดสรรบุคลากรสำหรับการดำเนินงานโครงการและส่งผลกระทบต่อแผนการดำเนินงานในภาพรวม สำหรับปัญหาที่สำคัญของชายหาดท่องเที่ยวที่หน่วยงานดูแลชายหาดต้องการการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขปัญหา คือ ปัญหาการจัดการขยะและน้ำเสียปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และการบังคับใช้กฎหมาย

4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการดำเนินงานโครงการ

๑) ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานดูแลชายหาดให้ความสนใจในการดูแลรักษาคุณภาพชายหาดและพัฒนาการท่องเที่ยวไปในทิศทางที่เหมาะสม และเป็นส่วนที่ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบชัดเจน แต่ชายหาดที่มีผลการประเมินระดับ 5 ดาว ติดต่อกัน 3 ปี ให้ได้รับรางวัลโดยไม่ต้องมีการเสนอชายหาดเข้าร่วมโครงการแต่จะมีการติดตามประเมินคุณภาพชายหาดโดยกรมควบคุมมลพิษ

๒) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เห็นว่าควรกำหนดแผนการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานสามารถจัดเตรียมบุคลากรและแผนงานให้สอดคล้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓) ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการให้มากขึ้นและทำการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพราะนอกจากจะเป็นกำลังใจให้กับหน่วยงานที่ดูแลชายหาดแล้ว ยังมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชายหาดในชายหาดอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ ยังทำให้ประชาชนทราบข้อมูล และมีทางเลือกในการท่องเที่ยวชายหาดที่มีคุณภาพดี เป็นการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาดและส่งเสริมเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างยั่งยืน ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และประชาชนเกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการ

๔) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกณฑ์การประเมินคุณภาพชายหาดให้สาธารณชนทราบเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล จะได้ตื่นตัวในการพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕) ควรพิจารณาแบ่งประเภทชายหาดในการตรวจประเมิน เช่น หาดธรรมชาติกับหาดที่มีการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวและมีกิจกรรมหลากหลาย โดยมีเกณฑ์เฉพาะสำหรับหาดแต่ละประเภทเพิ่มเติม เพราะชายหาดแต่ละกลุ่มมีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน เช่น การมีสิ่งรบกวน ซึ่งชายหาดที่มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น หาดพิทยา จะไม่สามารถหลีกเลี่ยงการมีสิ่งรบกวนได้ แต่ต้องเน้นการจัดการที่รักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เป็นต้น